תוספתא גיטין

תוספתא

geulaquiz.com

פרק א

א המביא גט מסוריא כמביא מחוצה לארץ צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם מעבר הירדן כמביא מארץ ישראל ואין צריך [לומר] בפני נכתב ובפני נחתם.

ב המביא גט ממדינת הים [ואינו יכול לומר בפני נכתב ובפני נחתם אם יכול לקיים בחותמיו כשר ואם לאו פסול הוי אומר לא אמרו צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם להחמיר אלא להקל עליו].

ג המביא גט ממדה״י ולא נכתב [בפניו] ולא נחתם בפניו ה״ז מחזירו למקומו ועושה לו ב״ד ומקיימו בחותמיו ומביאו [ואומר] שליח ב״ד אני בא״י שליח עושה שליח רשב״ג אומר אין [השליח] עושה שליח בגיטין.

ד א,ד בראשונה היו אומרים ממדינה למדינה חזרו לומר משכונה לשכונה רשב״ג אומר אף מהגמוניא להגמוניא.

ה חומר במדה״י שאין בא״י ובא״י שאין במדינת הים שהמביא גט ממדה״י צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אם יש [עוררין עליו] יתקיים בחותמיו המביא גט מא״י אין יכול לומר בפנ״כ ובפנ״ח אם יש עליו עדים יתקיים בחותמיו.

ו כיצד אמרו יתקיים בחותמיו עדים שאמרו כתב ידינו הוא זה [כשר] אבל אין אנו מכירין לא את האיש ולא את האשה כשר אין כתב ידינו זה אבל אחרים מעידין בהם שהוא כתב ידן או שהיה כתב ידן יוצא ממקום אחר כשר.

ז ר׳ מאיר אומר עכו ותחומיה כא״י לגיטין וחכ״א עכו ותחומיה כח״ל לגיטין מעשה באחד מכפר סמי שהביא לפני ר׳ ישמעאל [גט אשה] אמר לו אף אתה צריך [שתאמר] בפנ״כ ובפנ״ח [ולא נזקק] לעדים לאחר שיצא [אמר לפניו ר׳ אלעי רבי כפר סמי תחומה של א״י קרובה] לצפורי יותר מעכו אמר לו הואיל ויצא [מעשה] בהיתר יצא.

ח [ר׳ יהודה אומר אע״פ ששני עדים כותים כשר] א״ר יהודה מעשה [והביאו לפני רבן] גמליאל בכפר [עותני] גט אשה והיו עדיו כותים והכשירו.

ט כל שטרות העולים בערכאות [של עובדי כוכבים] אע״פ שחותמיהן עובדי כוכבים ר״ע מכשיר בכולן וחכמים פוסלין בגיטי נשים ובשחרורי עבדים אמר ר״א בר׳ יוסי כך אמר [להם ר״ש בן גמליאל לזקנים] בצידן [לא נחלקו ר״ע וחכמים] על [שטרות] העולים בערכאות של עובדי כוכבים [שאף ע״פ שחותמיהן עובדי כוכבים [שהם] כשרים [על מה נחלקו על] שנעשו בהדיוט שר׳ עקיבה מכשיר [בכולן] וחכמים פוסלין [בגיטי נשים ובשחרורי עבדים רשב״ג אומר אף [גיטי נשים ושחרורי עבדים] כשרים במקום שאין ישראל חותם.

י אמר ר׳ אלעזר אמרנו לר׳ מאיר מפני מה [זכין לעבדים שלא בפניו] אמר לנו [אינו אלא] חוב הוא שאם היה עבד כהן [נמצא] פוסלו מן התרומה אמרנו לו [והלא אם רצה] שלא לזונו ושלא לפרנסו הרשות בידו אמר לנו [והלא] עבד כהן שברח [ואשתו של] כהן שמרדה [הרי אלו] אוכלין בתרומה אבל אשה אינה כן אלא [חבין לה מזונות ופוסלין אותה מן התרומה].

יא האומר תן מנה לפלוני שאני חייב לו [תן מנה זו לפלוני פקדון שיש לו בידי] הולך מנה [זו] לפלוני פקדון שיש לו בידי [אם רצה לחזור לא יחזור וחייב באחריותו עד שיקבל את שלו הולך מנה זו לפלוני] תן מנה [זו] לפלוני <הולך מנה זו לפלוני> הולך שטר מתנה [זו] לפלוני תן שטר מתנה לפלוני אם רצה [לחזור יחזור] הלך ומצאו שמת יחזור לנותן אם מת מחזיר ליורשיו התקבל מנה זו לפלוני זכי במתנה זו לפלוני התקבל שטר מתנה זו לפלוני זכי בשטר מתנה זו לפלוני אם רצה לחזור לא יחזור הלך ומצאו שמת [יחזור לנותן לו] ואם לאחר מיתה יחזור [ליורשים שאין זכין למת אחר מיתה] שא מנה [זו] לפלוני טול מנה [זו] לפלוני יהא מנה [זו] לפלוני בידך [ומת אם רצו יורשים לכופו אין יכולין] ואין צריך לומר באומר [זכי] לו ובאומר התקבל לו.

פרק ב

א המביא גט ממדה״י ונתנו לה ולא אמר לה בפנ״כ ובפנ״ח הרי זה מקבלו הימנה אפילו לאחר שלש שנים ויחזור ויתננו לה ויאמר [לה] בפנ״כ ובפנ״ח.

ב נאמנת אשה שתאמר זהו גט שנתת לי נקרע כשר נתקרע פסול נקרע בו קרע של ב״ד פסול ר״ש בן אלעזר אומר מדבק את הקרעים ונותן לה ואומר לה בפנ״כ ובפנ״ח.

ג אחד אומר בפנ״כ ואחד אומר בפנ״ח פסול שנים אומרים בפנ״כ ואחד אומר בפנ״ח ר׳ יהודה מכשיר בזה.

ד ר״ש אומר אפילו כתבו היום וחתמו למחר כשר כתבו בעיר זו לא יחתמנו בעיר אחרת ואם חתמו כשר כתבו בארץ וחתמו בח״ל צריך שיאמר בפנ״כ ובפנ״ח כתבו בחו״ל וחתמו בארץ [ישראל] אין צריך שיאמר בפנ״כ ובפנ״ח.

ה כתבו בקליפי אגוזים [ובקליפי] רמונים בדם הקרוש [בחלב] הקרוש על עלי זית על עלי דלעת על עלי חרוב על [כל] דבר שהוא של קיימא כשר על עלי חזרין על עלי כרשין על עלי בצלים על עלי ירקות על כל דבר שאינו של קיימא פסול [זה הכלל כתב דבר שהוא של קיימא על גבי דבר שאינו של קיימא] או [דבר] שאינו של קיימא על [גבי] דבר [שהוא] של קיימא פסול עד שיכתוב בדבר שהוא של קיימא [על] דבר שהוא של קיימא.

ו המקרע על העור כתבנית כתב פסול הרושם על העור כתבנית כתב כשר רבי יוסי הגלילי אומר מה ספר מיוחד שאין בו רוח חיים יצא דבר שיש בו רוח חיים ר׳ יהודה בן בתירה אומר מה ספר מיוחד שהוא תלוש מן הקרקע יצא דבר המחובר [בקרקע] כתב על קרן הצבי וחתכו וחתמו ונתנו לה פסול שנא׳ (דברים כד) וכתב ונתן מה נתינה בתלוש אף כתיבה בתלוש כתב על קרן [הפרה] ונתן לה [את] הפרה על היד של עבד ונתן לה את העבד זכתה בהן.

ז אמר לה [ה״ז גיטיך והשאר כתובתיך נתקבלה גיטה ונתקבלה כתובתה] הרי זה גיטיך ע״מ [שתחזירי] לי את הנייר ה״ז מגורשת ע״מ שהנייר שלי או שנתנו לה הנייר עצמו או שכתבו על ידה אינה מגורשת.

ח הכל כשרין לקבל [לה] גיטה חרש שוטה וקטן הכל נאמנים להביא לה גיטה אפילו בנה אפילו בתה [ואף] חמש נשים שאין נאמנות לומר מת בעלה נאמנות להביא גיטה חמותה ובת חמותה וצרתה ויבמתה ובת בעלה ר״ש בן אלעזר אומר [משם] ר״ע אשה עצמה [מביאה גיטה] מק״ו ומה צרתה שאין נאמנת לומר מת בעלה נאמנת להביא גיטה היא שנאמנת לומר מת בעלה אינו דין [שתהא נאמנת] להביא גיטה דיו לבא מן הדין להיות כנדון מה [צרתה צריכה שתאמר] בפנ״כ ובפנ״ח אף היא [עצמה שהביאה] צריכה שתאמר בפנ״כ ובפנ״ח.

ט גט שכתבו שלא לשמה פסול שנאמר (דברים כד) וכתב לה לשמה שחרור עבד שכתבו שלא לשמו פסול שנאמר (ויקרא י״ט:כ׳) או חופשה לא נתן לה ולהלן הוא אומר וכתב לה מה לה האמור להלן לשמה אף לה האמור כאן לשמה.

י מגילת סוטה שכתבה שלא לשמה פסולה שנאמר (במדבר ה׳:ל׳) ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת שיהיו כל מעשיה לשמה כתב סופר לשמה וחתמו עדים לשמה אע״פ שכתבוהו וחתמוהו [ונתנוהו] לה פסול עד שיאמר לסופר [כתבו] ולעדים חתומו ולא עוד אלא אפילו כתב בכתב [ידו] לסופר כתוב ולעדים חתומו אע״פ שכתבוהו [וחתמוהו] ונתנו לה פסול עד שישמעו [את] קולו שיאמר [הוא] לסופר כתוב ולעדים חתומו.

יא לוה ממנו אלף דינר בשטר ופרע לו ומבקש ללות ממנו שניה ה״ז לא יחזיר לו שטר הראשון מפני שמריע [כח הלקוחות משכן לו בית משכן לו שדה ופרע לו ומבקש ללות ממנו שניה ה״ז לא יחזיר לו שטר הראשון מפני שמריע] כח הבאין אחריו א״ר יהודה מעשה בבן קדירה שהיה כותב טפוסי גיטין בערב ובא מעשה לפני חכמים ופסלו את כולן ר׳ אלעזר מכשיר בכולן חוץ מגיטי נשים שנאמר (דברים כד) וכתב לה לשמה.

יב גט שאבד ממנו ומצאו לאחר זמן אע״פ שמכיר את [סימניו] פסול שאין סימן לגיטין איזהו [אחר] זמן כדי שילך אחר לאותו מקום אבל נתנו בשידה ובתיבה ובמגדל ונעל בפניו אבד אע״פ שמצאו לאחר זמן [כשר].

יג ועוד שלשה הוסיפו [גררתו חיה או ששטפו נהר או] שנפל עליו מפולת נותנין [עליה] חומרי חיים וחומרי מתים בת כהן לישראל ובת ישראל לכהן [אין אוכלין] בתרומה עבד כהן שברח ואשת כהן שמרדה הרי אלו אוכלין בתרומה לא יצא הרוצח חוץ לגבול עיר מקלטו בחזקת שכהן גדול קיים.

יד הולך גט לאשתי ע״מ שתתן לאבא ולאחי מאתים [זוזין] יכול לעשות שליח על מנת שתתן לך מאתים זוז אין יכול לעשות שליח שלא האמין לכל אדם אלא לו אמר לו הולך גט זה לאשתי יכול לעשות שליח את הולך גט זה לאשתי אין יכול לעשות שליח שלא האמין לכל אדם אלא לו.

פרק ג

א המלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני ומת צריך ליטול רשות מן היורשין אלו הן היורשין רבי אומר כל שירשו ר׳ אליעזר בן יעקב אומר המלוה מעות את הכהן ואת הלוי בפני ב״ד ומתו מפריש עליהן ברשות אותו שבט המלוה מעות את העני ומת מפריש עליהם ברשות כל עניים ר׳ אחא אומר ברשות [עניי ישראל].

ב המלוה מעות את העני והעשיר אין מפרישין שאין מפרישין על האבוד זכה עני במה שבידו המלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני [מפריש] עליהן כשער הזול [ואין שמיטה משמטתו אם רצה לחזור לא יחזור אם נתיאשו מהן אין מפרישין עליהן] שאין מפרישין על האבוד.

ג האומר הילך מנה ותן לפלוני בן לוי מחלקו אם רצה לחזור לא יחזור [קח מנה זו] מדמי מעשר שיש לך בידי והילך דמיו [הרי זה אינו חושש] לתרומת מעשר כור מעשר יש לך בידי והלך ונתנו לאחר אין לו עליו אלא תרעומת.

ד [הניח] פירות להיות מפריש עליהן [תרומה] ומעשרות מעות להיות מפריש עליהן מעשר שני מפריש עליהן בחזקת שהן קיימים ואינו חושש שמא הרקיבה [תבואה] ושמא החמיץ [יין] ושמא החלידו [מעות] הלך ומצאן שירקיבו ושהחמיץ ושהחלידו ה״ז חושש לתבואה כדי שתרקב וליין כדי שיחמיץ ולמעות כדי [שיחליד] אבדו ה״ז חושש מעת לעת דברי ר׳ אליעזר ר׳ יהודה אומר בשלשה פרקים בודקין את היין.

ה קידם אצל אשתו או ששלח אצלה שליח [אמר] לה גט ששלחתי לך אי אפשי [שתתגרשי] בו [ה״ז] בטל בראשונה היה עושה ב״ד במקום אחר ומבטלו [אם] בטלו מבוטל [מבטלו] דברי רבי רשב״ג אומר אין יכול לבטלו [ולהוסיף על תנאו].

ו אמר לשנים תנו גט לאשתי יכול [לחזור בו ולבטלו] זה שלא בפני זה [דברי רבי] רשב״ג אינו יכול [לבטלו] אלא זה בפני זה [אם אמר לזה בפ״ע ולזה בפ״ע יכול לבטלו אפילו זה שלא בפני זה].

ז עבד שנשבה ופדאוהו לשם עבד ישתעבד ורבו נותן דמיו לשם בן חורין לא ישתעבד ואין רבו נותן דמיו ר׳ שמעון בן גמליאל אומר בין כך ובין כך ישתעבד ורבו נותן דמיו כשם שמצווין ישראל לפדות בני חורין כך מצווים לפדות [עבדיהן].

ח איזהו נדר שצריך חקירת חכם אמר קונם אם אשתי נהנית לי שגנבה את כיסי שהכתה את בני [נודע] שלא הכתו [ונודע שלא] גנבה ר׳ אליעזר אומר אף בזה לא יחזיר מפני תיקון העולם בד״א בזמן שנדר ואח״כ גרש אבל גרש ואח״כ נדר מותר נדר לגרש ונמלך מותר נדר בנזיר [בקרבן] ובשבועה מותר.

ט מפני מה אמרו המוציא [את] אשתו משום שם רע לא יחזיר שהמוציא [את] אשתו משום שם רע ונשאת לאחר וילדה ואח״כ נמצאו דברים בדאים אמר אילו הייתי יודע שהדברים בדאין אפילו נתנו לי מאה מנה לא הייתי מגרשה נמצא גט [פסול] והולד ממזר ומפני מה אמרו המוציא את אשתו משום נדר לא יחזיר שהמוציא [את] אשתו משום נדר ונשאת לאחר וילדה ואח״כ נמצא נדר בטל [אמר] אילו הייתי יודע שהנדר בטל אפי׳ נתנו לי מאה מנה לא הייתי מגרשה נמצא גט פסול והולד ממזר.

י ר׳ אלעזר בר׳ יוסי אומר מפני מה אמרו המוציא את אשתו משום שם רע לא יחזיר שלא יהיו בנות ישראל פרוצות בעריות אומרין לה הוי יודעת שהמוציא את אשתו משום שם רע אין יכולה היא שתחזור מפני מה אמרו המוציא את אשתו משום נדר לא יחזיר שלא יהיו בנות ישראל פרוצות בנדרים אומרים לה הוי יודעת שהמוציא את אשתו משום נדר אין יכולה היא שתחזור.

יא המוציא את אשתו משום איילונית ונשאת לאחר והיו לה בנים והיא תובעת כתובתה מן הראשון משום ר׳ יהודה בן בתירה אמרו אומרים לה שתיקותיך [יפה] מדבוריך ר׳ אליעזר בר׳ יוסי אומר משום איילונית נותנים לה כתובתה בחזקת שהיא כשרה.

יב אין מבליעין דנרי זהב במלחמה מפני סכנות נפשות רשב״ג אומר אין מבריחין את השבויין מפני [תקון שבויים] בראשונה היו אומרים המטמא [והמדמע] חזרו לומר אף [המנסך] בשוגג פטור במזיד חייב [מפני תקון העולם].

יג כהנים שפגלו במקדש שוגגין פטורין מזידין חייבין מפני תקון העולם שליח ב״ד שהכה ברשות ב״ד והזיק בשוגג פטור במזיד חייב מפני תקון העולם רופא אומן שריפא ברשות ב״ד והזיק בשוגג פטור במזיד חייב מפני תקון העולם המחתך את העובר במעי אשה ברשות ב״ד והזיק בשוגג פטור במזיד חייב מפני תקון העולם.

יד ארץ יהודה אין בה משום סקריקין מפני ישוב המדינה בד״א בהרוגין שנהרגו לפני [מלחמה ובשעת מלחמה] אבל הרוגין שנהרגו מן המלחמה ואילך יש בו משום סקריקין גליל לעולם יש בה משום סקריקין.

טו הלוקח מן הסקריקין וחזר ולקח מבעה״ב מקחו קיים מבעה״ב וחזר ולקח מסקריקין מקחו בטל ואם עשה לו בעה״ב אחריות מקחו קיים זו משנה ראשונה ב״ד שאחריהן אמרו הלוקח מן הסקריקין נותן לבעלים רביע [רביע בקרקעות רביע במעות] ויד בעלים על העליונה אם יש בידן ליקח הן

קודמין לכל אדם רבי הושיב בית דינו [שם] שאם שהתה בפני סקריקין שנים עשר חדש כל הקודם [ליקח] נותן לבעלים רביע רביע [בקרקעות] רביע במעות יד בעלים על העליונה אם יש בידן ליקח הן קודמין לכל אדם.

טז האריסין והחבורות והאפטרופסין אין בהם משום סקריקין [היורד לשם חוב לשם] אנפרות אין בהם משום סקריקין [אנפרות] עצמה ממתנת לבעלים [כל] שנים עשר חדש.

יז ר׳ שמעון בן אלעזר אומר [הלוקח] מן האשה [בכתובתה] וחזר ולקח מן האיש מקחו קיים מן האיש וחזר ולקח מן האשה מקחו בטל אם עשתה לו אשה אחריות בכתובתה מקחה קיים הפעוטות מקחן מקח וממכרן ממכר במטלטלין אבל לא בקרקעות רשב״ג אומר לא אמרו פעוטות אלא בהווה עני שנוטל בידו ומשליך אחת אחת מה שתחתיו גזל גמור.

יח עיר שיש בה ישראל ועובדי כוכבים הפרנסין גובין מישראל ומעובדי כוכבים מפני דרכי שלום ומפרנסין עניי עובדי כוכבים [ועניי] ישראל מפני דרכי שלום [מספידין] וקוברין מתי עובדי כוכבים מפני דרכי שלום [מנחמין] אבילי עובדי כוכבים מפני דרכי שלום.

פרק ד

א האשה שאמרה התקבל לי גיטי ואשתך אמרה התקבל לי גיטי הילך הוליך לה התקבל לה וזכי לה אם רצה לחזור לא יחזור הבא לי גיטי ואשתך אמרה הבא לי גיטי הילך הולך לה ותן לה התקבל לה וזכי לה אם רצה לחזור יחזור דברי רבי רשב״ג אומר הולך לה ותן לה אם רצה לחזור יחזור התקבל לה וזכי לה אם רצה לחזור לא יחזור רבי אומר בכולם לא יחזור עד שיאמר אי [אפשר] שתקבל אלא הולך ותן לה.

ב הבא לי גיטי ואשתך אמרה התקבל לי גיטי התקבל לי [גיטי] ואשתך אמרה הבא לי גיטי הולך לה ותן לה התקבל לה וזכי לה אם רצה לחזור יחזור שא לי גיטי טול לי גיטי יהא גיטי לי בידך האומרת תתקבל לי הולך גט אשתך גט בתך גט אחותך והלך ונתנו לה [כשר אמרו לו נכתוב גט לאשתך הולך גט אשתך גט בתך גט אחותך והלך ונתנו לה] פסול אפילו הן הראשונים הן האחרונים אין אחד מן הראשונים ואחד מן האחרונים אפילו שני אחים ואחד מצטרף עמהן.

ג קטנה שיודעת לשמור את גיטה ה״ז מתגרשת אבל אין עושה שליח עד שתביא שתי שערות איזו היא קטנה שיודעת לשמור את גיטה כל [שנותנין לה גיטה או דבר אחר ומחזירתו] לאחר שעה.

ד האשה שאמרה התקבל לי גיטי במקום פלוני וקבל לה במקום אחר פסול ור״א מכשיר הבא לי גיטי ממקום פלוני והביאו לה ממקום אחר כשר בכולם אין מגורשת עד שיאמר אי אפשי שתקבלנו לה אלא במקום פלוני האומר תרכו את אשתי כותבין ונותנין לה ה״ז גיטך ואמרה תנוהו לפלוני אין מגורשת שיקבלנו לי ה״ז מגורשת.

ה [אמר] לשנים תנו גט לאשתי או לשלשה כתבו גט ותנו לאשתי [כותבין ונותנין לה] ואם אינם יודעים ילמדו מכירין את האיש ואין מכירין את האשה כותבין ונותנין מכירין את האשה ואין מכירין את האיש כותבין ואין נותנין אמר [כתובו] ולא אמר תנו אע״פ שמכירין את שניהם כותבין ואין נותנין היה צורח וצווח מראש ההר כל השומע קולי יכתוב גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו.

ו בריא שאמר כתבו גט לאשתי ועלה לראש הגג ונפל כותבין ונותנין לה כל זמן שיש בו נשמה רשב״ג אומר אם מעצמו נפל הרי זה גט אם לאחר זמן נפל כותבין ואין נותנין שאני אומר שמא הרוח דחפתו.

ז אמר לשנים תנו גט לאשתי ע״מ שתמתין לי שתי שנים וחזר ואמר לשנים תנו גט לאשתי ע״מ שתתן לי מאתים זוז לא בטלו דבריו האחרונים את הראשונים אלא הרשות בידה רצתה תמתין רצתה תתן אמר לשנים תנו גט לאשתי ע״מ שתמתין לי שתי שנים וחזר ואמר לשנים תנו גט לאשתי ע״מ שתמתין לי שלש שנים בטלו דבריו האחרונים את הראשונים ואין אחד מן הראשונים ואחד מן האחרונים מצטרפין לתת לה גיטה.

ח ה״ז גיטך ע״מ [שלא תבעל] לפלוני ה״ז גט ואינו חושש שמא תלך ותבעל ע״מ שתבעל ותנשא לאבא ולאחי ה״ז לא תנשא ולא תצא ע״מ שתבעלי לפלוני אם נבעלה ה״ז גט ואם לאו אינו גט.

ט ה״ז גיטך ע״מ שתאכלי בשר חזיר ואם היתה זרה ע״מ שתאכלי תרומה ואם היתה נזירה ע״מ שתשתי יין אם אכלה ושתתה ה״ז גט ואם לאו אינו גט.

י האומר לאשתו הולך גיטך שעה אחת לפני מיתתי וכן האומר לשפחתו הולך גט שחרורך שעה אחת לפני מיתתי הרי אלו לא יאכלו בתרומה שמא ימות לאחר שעה.

יא [אמר לעשרה תנו גט לאשתי אחד מוליך ע״י כולן כולכם הוליכו אחד נותן במעמד כולם] לפיכך אם מת אחד מהן הרי הגט פסול.

פרק ה

א היה צלוב ומגוייד ורמז לכתוב גט לאשתו כותבין ונותנין לה כל זמן שיש בו נשמה היה חולה ומשותק אמרו נכתוב גט לאשתך הרכין בראשו בודקין אותו שלש פעמים אם אמר על לאו לאו ועל הן הן דבריו קיימין וכשם שבודקין אותו לגיטין כך בודקין אותו למקחות ולמתנות ולירושות ולעדות.

ב [זה גיטך מהיום אם מתי מחולי זה אם מתי מחולי זה ה״ז גיטך מהיום דבריו קיימין] זה גיטך מהיום אם מתי מחולי [נפל עליו בית ונשכו נחש אינו גט שלא מת מאותו חולי] אם לא [עמדתי] מחולי זה נפל עליו בית ונשכו נחש ה״ז גט [שלא עמד מאותו חולי].

ג [האומר לאשתו] ה״ז גיטך מהיום ולאחר מיתה רבי אומר גט וחכ״א אינו גט [אם מת חולצת ולא מתיבמת] וכן האומר לשפחתו הילך גט שחרורך מהיום ולאחר מיתה רבי אומר גט וחכ״א שחרור עבדים כגיטי נשים האומר עשו [פלוני עבדי] בן חורין מהיום ולאחר מיתה לא אמר כלום וכופין את היורשין לקיים דברי המת.

ד זה גיטך מהיום אם מתי מחולי זה ימים שבינתים זכאי במציאתה במעשה ידיה ובהפרת נדריה דברי ר׳ יהודה ר׳ מאיר אומר [ספק] ר׳ יוסי אומר [בעילתו תלויה] וחכ״א מגורשת [לכל דבר] ובלבד שימות לא תתיחד [עמו] אפילו בנה הקטן לפי שאינה בושה לשמש כנגדו ראוה שנתיחדה עמו באפילה או [שישבה] עמו במרגלות המטה אפילו הוא ער והיא ישנה הוא ישן והיא ערה אין חוששין שמא נתעסקו בדבר אחר [ואין חוששין משום ביאה] ואין חוששין משום קדושין ראו שנים שנתיחדה עמו צריכה הימנו גט שני אחד אינה צריכה הימנו גט שני אחד בשחרית ואחד בין הערבים זה היה מעשה ובא ושאל ר׳ אליעזר בן תדאי לחכמים ואמרו אחד הן ואין צריכה [ממנו] גט שני.

ה ה״ז גיטך ע״מ שתתני לי מאתים זוז ומת אם נתנה אין זקוקה ליבם ואם לאו זקוקה רשבג״א תתן לאביו ולאחיו או לאחד מן היורשים ה״ז גיטך ע״מ שתתני לי מאתים זוז ונתקרע [גט או אבד ה״ז גט שהאומר ע״מ כאומר מעכשיו ולא תנשא עד שעה שתתן לכשתתני לי מאתים זוז ונתקרע גט או אבד אם נתנה ה״ז גט אם לאו אינו גט] ה״ז גיטך ע״מ שתתני לי מאתים [זוז] וחזר ואמר [לה] ה״ז גיטך מעכשיו לא אמר כלום כיצד יעשה יטלנו מידה ויחזור ויתננו לה.

ו ה״ז גיטך ע״מ שתשמשי את אבא וע״מ שתניקי את בני שמשתו שעה אחת והניקתו שעה אחת ה״ז גט ע״מ שתניקי את בני עשרים וארבעה חדש דברי ר״מ ר׳ יהודה אומר שמונה עשר חדש רשב״ג אומר מונין לתינוק משעת לידתו ע״מ שתשמשי את אבא וע״מ שתניקי את בני [ה״ז מגורשת מיד עד שיאמר לא תשמשי ולא תניקי] דברי ר״מ וחכ״א אם נתקיים התנאי [מגורשת ואם לאו אינה מגורשת] רשב״ג אומר אין תנאי בכתובין שאינו כפול.

ז ע״מ שתשמשי את אבא וע״מ שתניקי את בני ומת [הואיל ולא נתקיים התנאי] אינו גט דר״מ וחכ״א יכולה היא שתאמר לו [הבא] אביך ואשמשני [הבא] בנך ואניקנו ע״מ שתשמשי את אבא ואמר האב אי אפשי שתשמשנו הואיל ולא נתקיים התנאי אינו גט רשב״ג אומר אם בהקפדה אמר אינו גט אם ברצון אמר ה״ז גט.

ח ה״ז גיטך ע״מ שתשמשי את אבא שתי שנים וע״מ שתניקי את בני שתי שנים ונתקרע [גט] או אבד אפילו בתוך שתי שנים ה״ז גט שהאומר ע״מ כאומר מעכשיו דמי לכשתשמשי את אבא שתי שנים לכשתניקי את בני שתי שנים ונתקרע הגט או שאבד בתוך שתי שנים אינו גט לאחר שתי שנים ה״ז גט ע״מ שתשמשי את אבא שתי שנים וע״מ שתניקי את בני שתי שנים ומת יתקיים התנאי אפילו לאחר מיתה.

ט [כפר עותני בגליל אנטיפטרס] ביהודה בינתים מטילין אותו לחומרא מגורשת ואינו מגורשת שאני הולך מיהודה לגליל והגיע [לאנטיפטרס] וחזר בטל התנאי שאני הולך מגליל והגיע לכפר [עותני] וחזר בטל התנאי שאני הולך למדה״י והגיע לעכו וחזר בטל התנאי שאני מפרש [בים] הגדול והגיע למקום שהספינות מפרשות וחזר בטל התנאי.

י ה״ז גיטך כ״ז שאעבור מכנגד פניך שלשים יום היה הולך ובא הולך ובא הואיל ולא נתיחד עמה ה״ז גט ולא תנשא עד שיעבור מכנגד פניה ל׳ יום.

יא ה״ז גיטך אם לא באתי מכאן ועד י״ב חדש ומת בתוך י״ב חדש לא תנשא ורבותינו התירו לה לינשא ואם נתקרע גט או אבד בתוך י״ב חדש אינו גט לאחר י״ב חדש ה״ז גט ה״ז גיטך ע״מ שתתני לי מאתים זוז וחזר ואמר לה הרי הן מחולין לך לא אמר כלום כיצד יעשה יטלם ממנה ויחזור ויתנם לה ויאמר הרי הן מחולין לך.

יב ה״ז גיטך ע״מ שלא תלכי לבית אביך לעולם ע״מ שלא תשתי יין לעולם אינו גט שמא תלך ושמא תשתה ע״מ שלא תלכי לבית אביך מכאן ועד שלשים יום ע״מ שלא תשתי יין מכאן ועד שלשים יום ה״ז גט ואינו חושש שמא תלך ושמא תשתה.

יג ה״ז גיטך ע״מ שלא תעלי באילן זה וע״מ שלא תעלי בכותל זה נקצץ האילן נסתר הכותל ה״ז גט ע״מ שתעלי באילן זה ושתעלי בכותל זה ונקצץ האילן ונפל הכותל אינו גט ע״מ שלא תפריחי באויר וע״מ שלא תעברי את הים הגדול ברגליך ה״ז גט ע״מ שתפריחי באויר וע״מ שתעברי את הים הגדול ברגליך ה״ז אינו גט ר״י בן תימא אומר כזה גט כלל א״ר יהודה בן תימא כל תנאי שאי אפשר לה לעשות והתנה עמה לא נתכוין זה אלא להפליגה בין שאמר בפה ובין שאמר בשטר כללו של דבר כל תנאי המתקיים בפה נתקיים בשטר כל תנאי שאין מתקיים בפה אין מתקיים בשטר.

פרק ו

א ר״א אומר אפי׳ קרוב לה מיל ובא כלב ונטלו אינה מגורשת ואם לאו מגורשת היה הוא מבפנים והיא מבחוץ [וזרקו] לה כיון שיצאה מאסקופה ולחוץ ה״ז מגורשת היה הוא מבחוץ והיא מבפנים וזרקו לה כיון שנכנס מאסקופה ולפנים ה״ז מגורשת.

ב אמר לה כנסי שט״ח זה או שמצאתו [מאחריו] והרי הוא גיטה ואח״כ אמר לה הא גיטך רבי אומר גט ר״ש בן אלעזר אומר אינו גט עד שיאמר לה בשעת מתנה הא גיטך נתנו בידה והיא ישנה ננערה [קוראה והרי הוא גיטה] ואח״כ אמר [לה] הא גיטך רבי אומר גט ר״ש בן אלעזר אומר אינו גט עד שיאמר בשעת מתנה הא גיטך.

ג היתה עומדת על ראש הגג וזרקו לה כיון שהגיע לאויר הגג ה״ז מגורשת הוא מלמעלה והיא מלמטה וזרקו לה כיון שיצא מרשות הגג נמחק או נשרף ה״ז מגורשת.

ד הרי זה גיטך ונטלתו מידו והטילתו לים או לנהר חזר ואמר לה שטר פסול נייר חלק הוא לא כל הימנו לאוסרה.

ה ב״ה אומרים אין אדם פוטר את אשתו בגט ישן שלא יהא גיטה גדול מבנה.

ו כתב לשם הפרכין לשם הורכינוס או שהיה שם שני מלכים עומדים וכתב לשם אחד מהם כשר לשם אבי אביו כשר לשם אבי משפחה פסול אם היו נקראין על שמו כשר גר ששינה שמו כשם העובד כוכבים כשר וכן אתה אומר בגיורת גיטין הבאין ממדה״י אע״פ ששמותיהן כשמות הכותים כשרין מפני שישראל שבמדה״י שמותיהן כשמות הכותים.

ז [יש] לו שתי נשים אחת [ביהודה] ואחת [בגליל] ולו שני שמות אחד ביהודה ואחד בגליל גירש אשתו שביהודה [בשמו] שבגליל ואשתו שבגליל [בשמו] שביהודה פסול [אם] אמר אני פלוני [מיהודה] עם השם שיש לי בגליל [ונשוי אני אשה מגליל] או שהיה במקום אחר [וכתב למקום לשם] אחד מהם כשר ר״ש אומר אפילו כתב [עמו שמו ביהודה בגליל ושמו שביהודה] כשר.

ח כל עריות שאמרו צרותיהן מותרות הלכו צרות אלו ונישאו ונמצאו אלו איילונית תצא ושלש עשרה [דבר] בה דברי ר״מ שאמר משום ר״ע וחכ״א אין ממזרים ביבמה הכונס את יבמתו והלכה צרתה ונשאת לאחר ונמצאת זו איילונית תצא [היא] מזה ומזה ושלשה עשר [דבר] בה דברי ר״מ שאמר [משם] ר״ע וחכ״א אין ממזרים ביבמה.

ט הנותן גט לאשתו ולא סיהדו בש״א פסלה מן הכהונה הוליך אשתו אצל לבלר ונטל גיטה ונתנו לה ולא אמר לה הא גיטך ר׳ יוסי אומר אם עסוקין באותו ענין מגורשת ואם לאו אין מגורשת אמר ר״ש בן אלעזר לא נחלקו ב״ש וב״ה על המגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי שאין צריכה הימנו גט שני על מה נחלקו על [שבעל].

י גט פשוט שכתוב בו ע״א מקושר שכתוב בו שני עדים עדיו מתוכו תצא [היא] ושלש עשרה דבר בה דברי ר״מ שאמר משום ר״ע וחכ״א אין העדים חותמין על הגט אלא מפני תקון העולם.

יא איזהו גט קרח כל שיש בו שבעה קשרים ששה עדים ששה קשרים וחמשה עדים חמשה קשרים וארבעה עדים ארבעה קשרים ושלשה עדים שלשה קשרים ושני עדים פחות מכאן אין משלימין עליו אלא קרובין הראוין להעיד במקום אחר.

פרק ז

א המגרש את אשתו ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם אלא לפלוני רבי אליעזר מתירה [לינשא] לכל אדם חוץ מאותו האיש ומודה ר׳ אליעזר שאם נשאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה שמותרת לינשא זה [שנאסרה עליו] לאחר [מיתתו] של ר׳ אליעזר נכנסו ארבעה [זקנים] להשיב על דבריו [ר׳ טרפון ור׳ יוסי הגלילי] וראב״ע ור״ע.

ב [אמר] ר׳ טרפון [הלכה] ונשאת לאחיו ומת בלא [ולד] היאך זו מתיבמת לא נמצא מתנה על מה שכתוב בתורה [וכל המתנה על מה שכתוב בתורה] תנאו בטל הא למדנו דאין זה כריתות [אמר] ר׳ יוסי הגלילי היכן מצינו [ערוה בתורה שמותרת לאחד ואסורה לאחר אלא המותרת מותרת לכל אדם והאסורה אסורה לכל אדם] הא למדנו שאין זו כריתות.

ג [ר׳ אלעזר בן עזריה אומר כריתות דבר הכורת בינו לבינה הא למדנו שאין זו כריתות] א״ר יוסי רואה אני את דברי ראב״ע [נענה ר״ש בן אלעזר ואמר הרי שנשאת לאחר וגרשה ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם היאך זה מתיר מה שאסר הראשון הא למדת שאין זו כריתות ר״ע אומר היה זה שנאסרה עליו כהן ומת המגרש לא נמצאת אלמנה לו וגרושה לכל אחין הכהנים הא למדנו שאין זו כריתות].

ד [ד״א את מי החמירה תורה כלל גרושה או כלל אלמנה חמורה גרושה מאלמנה מה אלמנה קלה נאסרה מן המותר לה גרושה חמורה אינו דין שתאסר מן המותר לה הא למדנו שאין זו כריתות].

ה [ד״א הלכה ונשאת לאחר והיו לו בנים הימנה ומת כשהיא חוזרת לזה שנאסרה עליו לא נמצאו בניו של ראשון ממזרים הא למדנו שאין זו כריתות] ר״ש בן אלעזר אומר הלכה ונשאת לאחר וגרשה ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם היאך זה מתיר מה שאסר הראשון הא למדנו שאין זו כריתות.

ו [גט שאין בו זמן] אבא שאול אומר אפילו כתוב בו אני היום גרשתיך כשר כתבו ביום שקרע פלוני שטרותיו כשר גט שאין עליו עדים אלא שנתנו לה בפני עדים [כשר משם] ר׳ אליעזר אמרו מביא [עדיו] לב״ד וא״צ להביא את הגט וגובה מנכסים משועבדים.

ז גט שיש בו מחק או תלוי מגופו פסול שלא מגופו כשר אם החזירו מלמטה אפילו [בגופו] כשר גט שחתמו עליו עדיו אחר שאלת שלום פסול שלא חתמו אלא על שאלת שלום החזיר בו דבר אחד או שני דברים מענינו של גט כשר.

ח כתבו בדף זה וחתמו עדיו בדף שני פסול החזיר בו דבר אחד או שני דברים מענינו של גט כשר.

ט הרחיק את העדים מן הכתב מלא שתי שיטין פסול פחות מכן כשר כמה ירחיק את העדים מן הכתב ויהא כשר כדי שיהו נקרין עמו דברי ר׳ ר״ש אומר מלא שיטה אחת ר׳ דוסתאי בר׳ ינאי אומר מלא חתימת ב׳ עדים.

י גט שחתמו עליו חמשה עדים ונמצאו שלשה הראשונים קרובין או פסולין תתקיים עדות בשאר עדים גט שכתבו בחמשה לשונות וחתמו עליו חמשה עדים בחמשה לשונות פסול נקרע כשר נתקרע פסול נקרע בו קרע של ב״ד פסול נימוק או שהרקיב או שנעשה ככברה כשר נמחק או שנטשטש ובבואה שלו קיימת אם יכול לקרות כשר אם לאו פסול.

יא אני עד חתמתי עד אם היה כתב ידו יוצא ממקום אחר כשר ואם לאו פסול רשב״ג אומר תקנה גדולה התקינו שיהו העדים משימין את שמן בגיטין.